

Oponentní posudek disertační práce

Autor: Ing Lukáš Poutník

**Název práce: Výkaznictví ministerstev ČR v kontextu probíhající účetní reformy
veřejného sektoru**

Účetní reforma v roce 2010 přinesla zcela zásadní změnu a nový pohled na vedení účetnictví veřejné správy a samosprávy. Zatímco se v uplynulých letech rozpočet spokojil pouze s evidovanými příjmy a výdaji v podobě finančních výkazů, přechod na plné aktuální účetnictví a jeho přiblížení se podnikatelským subjektům, představuje zcela nový pohled na informace, které účetnictví vybraných účetních jednotek dnes podává. Doktorand ve své práci provedl analýzu informací uvedených v příloze k účetní závěrce a zvolil velmi zajímavou množinu vybraných účetních jednotek – ministerstva České republiky.

Při psaní této práce autor využil svých rozsáhlých teoretických znalostí a svých praktických zkušeností. Plně tak prokázal svoji vědeckou erudici získanou studiem literatury, spojené s touto problematikou.

Obsahové zaměření práce

Při zkoumání účetních informací a jejich komentářů v příloze účetní závěrky si autor stanovil základní cíl – zjistit, zda účetní reforma přispěla ke zkvalitnění, to znamená přiblížení účetních metod pravidlům vedení účetnictví u podnikatelů, k získání informací pro řízení zejména o potenciálních pohledávkách a potenciálních závazcích, zajištění důvěryhodných informací pro účely vykazování, a to opět na úrovni jednotlivých účetních jednotek, ale v konečné podobě i na úrovni státu, např. správců kapitol státního rozpočtu i k zachycení průběžných informací nezbytných pro operativní řízení.

Práce z hlediska obsahu

Disertační práce Ing. Lukáše Poutníka je rozčleněna kromě úvodu a závěru do pěti kapitol, které jsou obsahově velmi vyvážené a kontinuálně na sebe dobře navazují. V první kapitole autor z teoretického hlediska posuzuje stav aktuálního výzkumu v oblasti výkaznictví veřejného sektoru. Navazující druhá kapitola je věnována charakteristice veřejného sektoru,

jeho funkci a poslání a vymezuje veřejný sektor v České republice z pohledu státní správy a samosprávy. Třetí kapitola hodnotí postavení a význam jednotlivých ministerstev, která zajišťují rozdělování finančních prostředků ze státního rozpočtu dalším účetním jednotkám, ale jsou napojena finančními vztahy především na rozpočty všech municipalit.

Přestože by se na první pohled zdálo, že první tři kapitoly disertační práce mají teoretický charakter, je v nich uveden cíl disertační práce a stanovené hypotézy, které by měly potvrdit, zda cíle bylo dosaženo. V následujících dvou kapitolách autor prostřednictvím statisticko - matematických metod provedl analýzu využití účetních metod založených na akruálním principu.

Použité metody

Metody, které doktorand při zpracování použil, jsou v souladu s metodami pro vypracování disertačních prací. S přihlédnutím na zaměření disertační práce považují tyto metody za zcela postačující.

Práce po formální stránce

Práce je po formální stránce napsána pečlivě, její struktura splňuje veškeré náležitosti vědecké práce. Úprava doktorské práce je na velmi dobré úrovni, autor vložil do jednotlivých kapitol řadu tabulek, schémat a obrázků, které jsou zařazeny přímo do textu a mají významnou doplňující funkci k psanému textu. Jazykově je práce na vysoké úrovni, napsaná velmi srozumitelně.

Náměty do diskuse k práci:

Autor disertační práce si pro analýzu četnosti účetních informací a příslušných komentářů k nim uváděných v příloze účetní závěrky vybral pět účetních položek, které jsou součástí plného akruálního účetnictví: odpisy dlouhodobého majetku, tvorba opravných položek, časové rozlišení, kursové rozdíly a tvorba rezerv.

Bylo by vhodné vysvětlit, jaký důvod vede vybrané účetní jednotky k tomu, že některé výše uvedené položky mají poměrně vysokou četnost, zatímco jiné pouze minimální.

Závěrečné hodnocení

Je možné konstatovat, že práce je ve svém oboru významným, ojedinělým dílem, které není možné v takovéto ucelené podobě v současné době najít. Je zřejmé, že autor se zabývá problematikou nejen teoreticky, ale je rovněž profesně zapojen. Konstatuji, že cíle, které si

autor vytýčil, byly splněny. Práce je vědecky na vysoké úrovni a prokazatelně posouvá vědní obor. Doporučuji, aby doktorand ve vědecké práci pokračoval a rozšířil okruh svého zájmu o municipality, které jsou nedílnou součástí veřejné správy.

S ohledem na výše uvedené doporučuji předloženou práci k závěrečné obhajobě a po jejím úspěšném obhájení udělit Ing. Lukáši Poutníkovi hodnost Ph.D. v oboru Účetnictví a finanční řízení podniku.

doc. Ing. Štěpánka Nováková, CSc.

Praha 26. srpna 2019